

Alcoa-p nunatsinni aluminiuliorfissatut pilersitsinissaata ajalusoornrata kingorna qanoq Tasersiap nukissiuuteqarfissatut suli annertuumik periarfissaqarluartup atorluarneqarneqarsinnaanera pillugu Inatsisartuni apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasorta q Siverth K. Heilmann, Atassut)

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeenera

Tasersiap eqqaani erngup nukinganik nukisiornissamut pikkunnaataasup iluaqutiginnissaanut tunngatillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissap ingerlanneqarnissaa pillugu siunnersuutaanut Atassummit Inatsisartunut ilaasorta q Siverth K Heilmann Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigissavara.

Nunarsuarmi qarasaasiaqarfissuarnik, nukissamik annertuupilussuarmik atuisartunik peqarnera Naalakkersuisut assut sianigaat. Nunami maani erngup nukinganik nukissiorfissatut pikkunnaatit angisuupilussuit pigaagut, taakkulu assersuutigalugit qarasaasiaqarfiit pilersornissaannut atorneqarsinnaassapput.

Taamaattumik nunatsinni erngup nukinganik nukisiornissamut piukkunnaatit angisuut suliffeqarfinnut nukissamik akikitsumik minguitsumillu annertoorsuarmik pissarsiniartunut ussasaaruteqarnissaq Naalakkersuisut Nukissiornermut Imermillu pilersuinermit Immikkoortumut Pilersaarutaanni anguniakkat ilagaat.

Alcoap alumiiniumik aatsitsisarnissamut suliniutaanut atatillugu erngup nukinganik nukisiornissamut Kalaallit Nunaata piviusunngortissinnaasatut piukkunnaateqarfiisa ilarujussuaq – Nuup aamma Maniitsup akornanni inissisimasoq – kisermaassisinnaatitaaffilimmik misissueqqaarnissamut akuersissuteqarnikkut suliummut tassunga atugassaatitaavoq.

Suliniutip ingerlateqqinnissaa ingerlateqatigiiffiup kissaatiginngikkaa ukiut arlallit qaangiupput Alcoa nalunaaruteqarmalli.

Sumiiffimmi tassani erngup nukinganik nukisiornissamut piukkunnaatinik iluaquteqarnissamut soqutigisaqatigiit allat akuersissummik nalunaarfigineqarsinnaaneri pillugit Naalakkersuisut aamma Alcoap akornanni isumaqatigiissuteqarput. Tamanna ilutigalugu Alcoap suliniutaanut atugassanik paasissutissat soqutigisaqatigiinnit atorneqarsinnaatitaalerput.

Taamaalillutik iluaqutigineqarani uninngaannarnissaa pinaveerniarlugu erngup nukinganik nukissiornissamut isumalluutip taassuma pineqartup ataatsimoorullugu iluaqutiginissaanut periarfissanik qularnaariniarlutik Naalakkersuisut iliuuseqarsimapput.

Nunatta erngup nukinganik nukissiornissamut isumalluutit siunissamut tunngatillugu iluaqutigineqaratik uninngatiinnarnissaat pinaveerniarlugit UKA2018-imi erngup nukinganut inatsisip allangortinnissaanut siunnersuut Naalakkersuisut saqqummiuppaat. Erngup nukinganik nukissiorfiit ataasiakkaat piginnaasaanut naleqqiullugu, taamaalillunilu piviusumik pisariaqartinneqartumut erngup nukinganik nukissiornissamut isumalluutaasumut aalajangersimanagerusunik atugassaqartitsilluni naleqqussakkamik iluaquteqarnissamut akuersissummik nalunaaruteqartarnissaq allannguutip periarfissaqalersissimavaa.

Erngup nukinganut nukissiornissamut isumalluutip ilaa iluaqutigineqarani uninngatiinnarnissaa pinaveerniarlugu erngup nukinganik nukissiornissamut isumalluummik ataatsimik ataatsimoorussamik iluaquteqarnissamut akuersissummik nalunaaruteqartoqarsinnaaneramik tamanna isumaqarpoq.

UKA2018-ip nalaani inatsisissatut siunnersuut Inatsisartunit akuersissutigineqarpoq, aammalu Erngup nukingata nukissiornermut atorineqartarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 27. november 2018-imeersoq ulloq 1. januaari 2019-imi atuutilerpoq.

Tamatuma saniatigut soorlu qarasaasiaqarfittut ittunik suliffissuaqarfinnik nukissamik annertuumik atuisunik aggersarnissaat siunertaralugit ilaatigut GEUS-imit, Nukissiorfinnit aamma Tele Greenland A/S-imit siunnersuuteqarfiusumik Naalakkersuisut ussassaarissutitut katersat annertuut suliarisimavaat.

Kalaallit Nunaanni qarasaasiaqarfinnut iluaqutigisassatut tunngavissaqartoqarpoq, tamanna ilaatigut Kalaallit Nunaanni silap pissusaanik pinngortitamillu tunngaveqarluni. Silap pissusaa nillertoq pissusissamisoortumik nillorsaanermik pilersitsivoq, pinngortitamiippullu erngup nukinganik nukissiornissamut piukkunnaatit annertoorsuit, qarasaasiaqarfiusinnaasut nukissamik ataavartumik pilersuisinnaasussat.

Ussassaarinermit katersat sammisanut katersaatinik atatitanik sisamanik imaqarput. Atortussat tassaapput inatsisaasut attuumassutillit, imermut tunngasutut paasissutisat, akileraarutininik akitsuutinillu nunat tamalaani assersuussissut, innaallagissamut akit, aamma paasissutissanik aqutissaqartitsiviit, kiisalu Kalaallit Nunaanni suliffeqarfimmik ingerlatsinissaq pillugu paasissutissat.

Nunatsinni erngup nukinganik nukissiornissamut piukkunnaatit taakku iluaqutiginissaannut suliffeqarfiit soqutiginnittut, ilaatigut isertuussinissamik nalunaarummik ilaalu ilanngullugit atsiugaqarnerisigut paasissutissatut atortussaareersunik ilisimannilersinnaanerak Naalakkersuisut pingaarnersiugaasa ilagaat.

2020-mi januaarimi Nukissiorfiit aamma Tele Greenland suleqatigalugit Europami suliffissuaqarfinnut nukissamik annertuumik atuisumut ussassaarinermit Naalakkersuisut ingerlatsiniarput.

Kingornatigut nunarsuarmi IT-mik suliffeqarfiit anginerpaat amerlasuupilussuit inissisimaffigisaanni Amerikami Avannarlermi assingusumik suliarisassanik Naalackersuisut ingerlatsiniarput.

Ilanngullugulu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Norsk Hydro tamanna pillugu apeqquteqarfigineqarami akissuteqanngilaq soqutiginnilluni.

Taamaalillutik siunissami nunatsinni erngup nukinganik isumalluutit inuutissarsiorfiit nutaat ilaalersinnaanissaat, nunatta karsianut siunissami isertitassanik qularnaarisussat isumannaarniarlugit Naalackersuisut anguniagaqarfigalugit sulissutigaat.

Nunatta pigisaanik erngup nukinganik nukissiornissamut piukkunnaatit annertoorsuit tamakku qanoq ililluta pitsaanerpaamik iluaqutigisinnaaneri pillugit pitsaallunilu pissanganartumut oqallinnissamut Naalackersuisut qilanaarput.